

ONDERNEMERSDIPLOMA

FINANCIËEL MANAGEMENT

ONDERNEMERSDIPLOMA
FINANCIËEL MANAGEMENT

60-009-1921

Auteursrecht / Copyright

Niets uit deze uitgave mag worden overgeschreven, verveelvoudigd, nagedrukt, gekopieerd, op microfilm vastgelegd, geluidstechnisch opgenomen, noch worden ingebracht in opberg- of geheugenstelsels van informatieverwerkende systemen. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van de toegepaste systematiek van deze uitgave is verboden. Elke overtreder/overtreedster stelt zich bloot aan vervolging krachtens de auteurswet.

© 2021 Ondile BV - Capelle a/d IJssel

Gedrukt op FSC-gecertificeerd papier.

Inhoud

Voorwoord	5
1 De boekhouding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 De balans	7
1.3 Toelichting op de afzonderlijke balansposten	9
2 Het openen van de boekhouding	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Grootboek	11
2.3 Grootboekrekeningschema	12
2.4 Debet- of creditboeking	13
3 Financiële feiten	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Boeking	17
4 De dagboeken	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Bijwerken grootboekrekening	23
4.3 Het inkoopboek	24
4.4 Het verkoopboek	25
4.5 Kas- en bankboeken	26
4.5.1 Openen en bijwerken van een geldboek	26
4.5.2 Afsluiten van de geldboeken	27
4.5.3 Het opmaken van het journaal	27
4.6 Bijwerken grootboek	28
5 De kolommenbalans	31
5.1 Inleiding	31
5.2 Uitwerking in balansen	31
5.3 Samenvatting	34
6 De bijboekhouding	37
6.1 Inleiding	37
6.2 Bijboekhouding debiteuren	37
6.2.1 Methode 1	38
6.2.2 Methode 2	40
6.2.3 Debiteurenbewaking	40
6.3 Bijboekhouding crediteuren	40
6.3.1 Methode 1	40
6.3.2 Methode 2	42
7 Belastingen	43
7.1 Inleiding	43
7.2 Btw	43
7.3 Te verrekenen btw	43

7.4	Aangifte	45
7.5	Premie volksverzekeringen en werkkostenregeling	47
8	Verwerken van de boekhouding	49
8.1	Inleiding	49
8.2	Spreadsheetprogramma	49
8.3	Boekhoudprogramma	49
8.3.1	Bewaarplicht	50
8.3.2	Voordelen	50
9	Financiering van de onderneming	51
9.1	Inleiding	51
9.2	Kredieten	51
9.3	Kort vreemd vermogen	52
9.4	Rekening-courantkrediet	52
9.5	Hypotheek	52
9.6	Bankkrediet	53
9.7	Onderhandse lening en achtergestelde lening	53
9.8	Off balance financiering	54
9.9	Betaalmiddelen en betaalmethoden	54
10	Beoordeling van jaarstukken	57
10.1	Inleiding	57
10.2	Indeling van de posten in hoofdgroepen	59
10.2.1	Liquiditeitsbalans	59
10.2.2	Resultatenrekening	59
10.3	Gewaardeerde kosten	60
10.4	Beoordeling aan de hand van kengetallen	61
10.5	Liquiditeit	62
10.6	Solvabiliteit	63
10.7	Liquiditeitsbalans	64
10.8	Rentabiliteit van het eigen vermogen	65
11	Inhoudelijke beoordeling van de jaarstukken	67
11.1	Inleiding	67
11.2	Resultatenverbetering als gevolg van omzetsijging	68
11.3	Omzetsijging zonder resultatenverbetering	70
11.4	Resultatendaling door dalende omzet	73
11.5	Omzetsijging met gehandhaafd resultaat	76
11.6	Slecht administratief beheer	79
11.7	Te weinig eigen vermogen	82
11.8	Lage arbeidsproductiviteit	86
11.9	Te hoge privéopnames	88
11.10	Overliquiditeit	90
12	Begroting	95
12.1	Inleiding	95
12.2	Investeringsbegroting	95
12.3	Financieringsbegroting	96
12.4	Exploitatiegroting	97
12.5	Liquiditeitsbegroting	97

Voorwoord

De divisie CCV, afdeling Ondernemersexamens, van het CBR neemt examens af voor:

- Het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het vervoer van goederen over de weg;
- Het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het vervoer van personen over de weg.

Het examen Financieel management bestaat uit:

- 10 meerkeuzevragen over financiële administratie, dagboeken, belastingen en financiering;
- 10 meerkeuzevragen over de beoordeling van jaarstukken;
- 12 meerkeuze-sleepvragen over de kolommenbalans en 1 invulvraag over de berekening van het eigen vermogen.

Voor informatie over vrijstellingen, de organisatie van het examen, de uitgewerkte eindtermen, wat je mee moet nemen naar het examen, het examengeld en hoe je een examen kan reserveren, lees je op www.cbr.nl.

1

De boekhouding

1.1 Inleiding

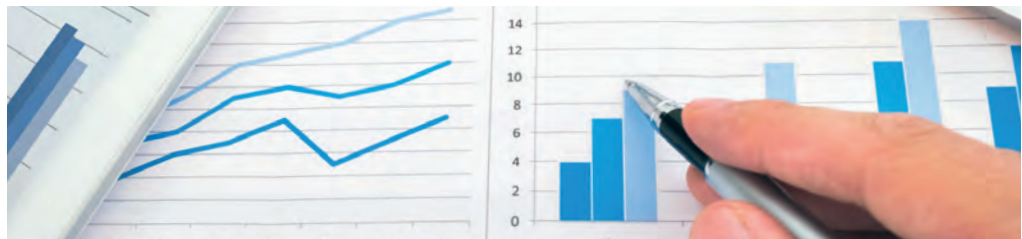
Voor ondernemers is het belangrijk een goede financiële administratie op te zetten en bij te houden. Deze administratie is nodig om belastingaangifte te kunnen doen en ook kan je zo snel zien hoe je onderneming er financieel voorstaat.

In de praktijk wordt vaak een deskundige (boekhoudkundig medewerker) ingeschakeld zodat de gegevens juist verwerkt worden. Deze regelt dan ook de belastingaangifte en kan je helpen fouten in de bedrijfsvoering op te sporen.

De vestigingseisen in het vervoer gaan ervan uit dat een ondernemer over de benodigde kennis van een financiële administratie beschikt. Je kan je er niet op beroepen dat je van niets wist, omdat de boekhouder de administratie doet.

In de komende hoofdstukken wordt eerst behandeld hoe de financiële administratie voor een klein bedrijf werkt volgens het systeem van dubbel boekhouden. Het woord 'dubbel' wil zeggen dat één enkele boekhoudkundige transactie altijd tot ten minste twee wijzigingen (mutaties) in de boekhouding leidt.

Daarna wordt de werking van het dubbele boekhouden uiteengezet in de vorm van een eenvoudig handmatig systeem, om je zo inzicht te geven in de totstandkoming van de boekhouding. In de praktijk wordt de boekhouding vrijwel overal digitaal gedaan. Het voordeel hiervan is dat je realtime de cijfers kan inzien: boekingen, zoals het aanmaken van een factuur, worden direct in de boekhouding verwerkt.

1.2 De balans

Het startpunt van een boekhouding is de balans. Een balans kent een debet- en creditzijde. Aan de debetzijde worden de bezittingen weergegeven, aan de creditzijde het eigen vermogen en de schulden. De optelling van de debetzijde moet gelijk zijn met die van de creditzijde, met andere woorden: in balans zijn.

Met bezittingen worden bedoeld: gebouwen, transportmiddelen, wat er in de kas zit en wat er op de bank staat. Ook de debiteuren, dit zijn de klanten waar je nog geld van krijgt, staan aan de debetzijde. Aan de creditzijde zie je het eigen vermogen (het eigen geld van het bedrijf), de schulden en de crediteuren, dit zijn de leveranciers die je nog moet betalen.

Elke boekhouding begint met een overzicht van de bezittingen, het eigen vermogen en de schulden van een bedrijf in de vorm van een balans, de openingsbalans.

Hieronder zie je een voorbeeld van zo'n balans.

Balans per 1 januari 2018					
Debet			Credit		
010	Gebouwen	€ 250.000,00	060	Eigen vermogen	€ 175.000,00
020	Inventaris	€ 27.000,00	080	Hypotheek	€ 175.000,00
040	Transportmiddelen	€ 120.000,00	085	Langlopende lening	€ 80.000,00
100	Kas	€ 6.000,00	087	Kortlopende lening	€ 50.000,00
110	ABN AMRO	€ 48.000,00	140	Crediteuren	€ 22.000,00
120	ING	€ 21.000,00	157	Te verrekenen btw	€ 6.000,00
130	Debiteuren	€ 18.000,00			
300	Voorraad	€ 18.000,00			
	Totaal	€ 508.000,00		Totaal	€ 508.000,00

Wil je van een dergelijke openingsbalans een liquiditeitsbalans weergeven, dan gebeurt dit op de volgende wijze:

Liquiditeitsbalans per 1 januari 2018					
010	Gebouwen	€ 250.000,00	060	Eigen vermogen	€ 175.000,00
020	Inventaris	€ 27.000,00	080	Hypotheek	€ 175.000,00
040	Transportmiddelen	€ 120.000,00	085	Langlopende lening	€ 80.000,00
	Subtotaal	€ 397.000,00		Subtotaal	€ 430.000,00
100	Kas	€ 6.000,00	087	Kortlopende lening	€ 50.000,00
110	ABN AMRO	€ 48.000,00	140	Crediteuren	€ 22.000,00
120	ING	€ 21.000,00	157	Te verrekenen btw	€ 6.000,00
130	Debiteuren	€ 18.000,00		Subtotaal	€ 78.000,00
300	Voorraad	€ 18.000,00			
	Subtotaal	€ 111.000,00			
	Totaal	€ 508.000,00		Totaal	€ 508.000,00

Zoals je ziet, bestaat ook de liquiditeitsbalans uit een zijde bezittingen en een zijde vermogen. Beide zijdes worden opgedeeld in twee subdelen:

Aan de linkerzijde staan de bezittingen, ook wel debet of activa genoemd, bestaande uit:

- Vaste activa (linksboven);
- Vlottende activa (linksonder).

Aan de rechterzijde staan de schulden, ook wel credit of passiva genoemd, bestaande uit:

- Langlopend vermogen (rechtsboven);
- Kortlopend vermogen (rechtsonder).

De totale vermogensbehoefte van het bedrijf staat aan de onderzijde vermeld en bedraagt € 508.000,00.

Op een balans staat aan de debetzijde waaraan het geld is besteed en aan de creditzijde waar het geld vandaan komt. Een balans is in evenwicht als het bedrag aan de debet- én creditzijde gelijk is.

1.3 Toelichting op de afzonderlijke balansposten

Grootboekrekening

De nummers in de eerste kolom aan debet- en creditzijde verwijzen naar het rekening-schema van het grootboek van het bedrijf. Het grootboek is de verzameling van alle grootboekrekeningen. Een grootboekrekening is een verzameling van gelijke uitgaven- of inkomstenposten.

Voorbeelden van een grootboekrekening:

- Kas;
- Debiteuren.

Bezittingen

Aan de debetzijde staan dus de bezittingen vermeld:

Bezittingen op de balans		
Gebouwen	€ 250.000,00	Dit is de balanswaarde (aanschafwaarde minus afschrijving) van het onroerend goed op 31 december 2017
Inventaris	€ 27.000,00	Dit is de balanswaarde van gereedschappen, laad- en losmiddelen, bureau-inventaris en dergelijke na afschrijving
Transportmiddelen	€ 120.000,00	Dit is de balanswaarde van de voertuigen
Kas	€ 6.000,00	Dit is het saldo in kas op 31 december 2017
ABN AMRO	€ 48.000,00	Dit is het saldo van de ABN AMRO-rekening op 31 december 2017
ING	€ 21.000,00	Dit is het saldo van de ING-rekening op 31 december 2017
Debiteuren	€ 18.000,00	Dit is het bedrag van de openstaande nog te ontvangen rekeningen
Voorraad	€ 18.000,00	De waarde van de voorraden (brandstof, banden en dergelijke)

Admiraal Helfrichweg 2P
2901 AB Capelle aan den IJssel

@ info@ondile.nl
🏠 ondile.nl
in Ondile BV

